

Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet vuodelle 2021

Sisältö

Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet vuodelle 2021.....	1
1. Katsaus toimintaympäristöön.....	3
2. Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	3
3. Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet 2021	4
3.1. Valtioneuvostotason tulostavoitteet.....	4
3.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano	4
3.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen	5
3.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	6
3.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet	6
3.2. Valtioneuvoston kanslia -tason tavoitteet	7
3.3. Valtioneuvoston kanslian työhyvinvoinnin tavoite	8
4. Arvio tulostavoitteisiin kohdistuvista keskeisimmistä riskeistä	8
5. Seuranta	11
6. Allekirjoitukset	11
Liite 1. Valtioneuvoston kanslian toiminnan tunnusluvut ja suoritteet	12
Hallitusohjelman toimeenpano	12
Suomen EU-politiikan johtaminen	13
Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	13
Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet.....	14

1. Katsaus toimintaympäristöön

Vuonna 2020 käynnistyneestä covid-19-pandemiasta on muodostunut keskeisin kansallista toimintaympäristöä määrittävä muutostekijä ja globaali kriisi, joka aiheuttaa merkittäviä sosiaalisia, taloudellisia ja poliittisia seurauksia kansainvälisesti sekä kansallisesti.

Epidemian johdosta valtiot ovat sulkeneet rajojaan ja rajoittaneet ihmisten liikkumista maiden sisällä ja niiden välillä. Globaali talouskasvu on hidastunut merkittävästi ja kansainvälisen taantumisen riski on kasvanut.

Koronakriisi uhkaa hyvinvoinnin tasaista jakautumista ja voi lisätä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Epidemiasta aiheutuva epävarmuus määrittää toimintaympäristöä todennäköisesti vielä pitkään. Epidemian kehittymistä ei voi ennustaa ja välilliset vaikutukset yhteiskuntaan ja talouteen ovat niin ikään hyvin vaikeasti ennalta arvioitavissa.

Kriisistä toipuminen ja nousu edellyttävät taloudellisesta ja sosiaalisesta jatkuvuudesta huolehtimista, työllistymisen ja kasvun tukea, korkeaa osaamisen tasoa sekä yhteiskunnallista hyötyä tuovia innovaatioita.

Koronakriisi ei myöskään häivyttä muita toimintaympäristön muutostekijöitä, vaan korostaa niitä. Väestön ikääntyminen jatkuu. Kaupungistuminen ja globalisaatio saattavat muuttaa muotoaan, digitalisaatio ja työn tekemisen uudet muodot voivat edetä hyppäyksin, kansainvälisessä politiikassa tapahtuu vallan uusjakoa ja kansallisvaltionäkökulma saattaa voimistua. Ilmastonmuutokseen vastaaminen ja kestävä kehityksen edistäminen ovat yhä tärkeämpiä, kun eriarvoistuminen uhkaa syventyä eri puolilla maailmaa ja yhteiskuntia.

Poikkeusolot koettelevat EU:n yhteistyökykyä. Suomi pyrkii tukemaan EU:n yhtenäisyyttä osana eurooppalaista ja pohjoismaista arvoyhteisöä. Valtioneuvoston kanslialla on keskeinen asema EU-asioiden valmistelussa ja yhteensovittamisessa. EU-linjauksiin ja EU:n kehitykseen vaikutetaan tehokkaasti. Yhteistyötä tiivistetään kansainvälisesti mm. kehittämällä yhteistyötä hybridiuhkien varautumisessa.

Pidemmillä aikavälillä Suomen toimintaympäristöön vaikuttavat useat, vaikutuksiltaan hyvin merkittävät muutostekijät; ilmastonmuutos, globalisaatio, kaupungistuminen, väestön ikääntyminen ja teknologinen kehitys. Teknologioiden kehittyminen, digitaalisen toimintakulttuurin vahvistuminen sekä työn tekemiseen liittyvät murrokset heijastuvat toimintaympäristöön. Valtioneuvoston kanslialla on edelläkävijärooli uuden teknologian käyttöönotossa ja uusien toimintatapojen omaksumisessa julkisessa hallinnossa. Tietoturva, tietojärjestelmien käytettävyys ja toimintavarmuus ovat kriittisiä tekijöitä.

Valtioneuvoston työssä korostuu yhteensovittaminen ja kokonaisnäkömyksen muodostaminen sekä keskeisten ongelmien laaja-alaisuus. Toimintakykyinen hallitus edellyttää johtamisessa kattavaa kokonaiskuvaa ja toimivaa yhteensovittamistyötä, jota tuetaan valtioneuvoston yhtenäisen toimintakulttuurin vahvistamisella ja poikkihallinnollisilla tietojärjestelmä- ja toimintatapahankkeilla.

Vuoden 2021 osalta toimintaympäristön osalta on kriittistä, millä aikataululla koronaepidemia väistyy mahdollistaen sen hallitsemiseksi ja vaikutusten vaimentamiseksi päätettyjen toimien purkamisen. Normaalioloihin palaaminen tulee toteuttaa siten, että kriisistä saadut opit otetaan huomioon valtioneuvoston toimintatavoissa ja tehtävien järjestämisessä.

2. Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite on hallitusohjelman mukaisesti *”Sosiaalisesti, taloudellisesti sekä ekologisesti kestävä Suomi.”*

Valtioneuvoston kanslia arvioi vaikuttavuustavoitteen toteutumista kanslian määrittelemien strategisten painopisteiden sekä niihin kytkettyjen tulostavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen perusteella.

3. Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet 2021

Valtioneuvoston kanslia hoitaa toimialansa mukaiset tehtävät voimassa olevan hallitusohjelman mukaisesti. Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet on laadittu huomioiden hallitusohjelman toimintasuunnitelma sekä vuoden 2021 talousarviossa esitetty valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite, alustavat tulostavoitteet ja ministeriön käytettävissä olevat voimavarat.

Kanslian tulostavoitteet on jaoteltu valtioneuvostotasoisien toiminnan sekä valtioneuvoston kanslia -tasoisien toiminnan tavoitteisiin. Valtioneuvoston kanslian johtoryhmä on määritellyt tulostavoitteille neljä painopistettä, joiden mukaisesti tulostavoitteet on ryhmitelty.

3.1. Valtioneuvostotason tulostavoitteet

3.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano

Tavoite 1. Hallituksella on käytössään tieto ja kootut resurssit yhteensovitettua päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten. Valtioneuvoston viestintä on yhtenäistä ja kattavaa.

- Toimenpide 1.1 Toteutetaan hallitusohjelman puolivälin arviointi (ml. skenaariotyö, kestävyystiekartta) päätöksentekoa tukevasti kokonaiskuviin ja tietoperustaan nojautuen. Tuetaan puolivälistä syntyvien linjausten vaikuttavaa toimeenpanoa yhtenäisillä toimintamalleilla.
- Toimenpide 1.2 Hyväksytään periaatteet valtioneuvoston strategiahierarkiasta (ohjausasiakirjat) tavoitteena selkeyttää ohjausasiakirjojen kokonaisuutta sekä parantaa päätösten rakenteellista yhdenmukaisuutta.
- Toimenpide 1.3 Valmistellaan uusi arktisen politiikan strategia, jossa huomioidaan luonnon kantokyky, alkuperäiskansojen oikeudet sekä ilmaston suojeleminen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Käynnistetään strategian toimeenpano.
- Toimenpide 1.4 Asetetaan riippumaton saamelaiden totuus- ja sovintokomissio ja sitä tukeva sihteeristö. Huolehditaan valmistelevan ja prosessityön tuesta (ml. psykososiaalinen tuki).
- Toimenpide 1.5 Laaditaan meripolitiikan toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on edistää meripolitiikan linjausten ja EU:n yhdenmukaisen meripolitiikan toimeenpanoa.
- Toimenpide 1.6 Tuetaan kestävä kehityksen toimikuntaa Agenda2030 -tiekartan tietopohjaisessa ja osallistavassa valmistelussa.
- Toimenpide 1.7 Vahvistetaan valtioneuvoston päätöksentekoa laadukkaalla tutkimustiedolla (VNTEAS suunnitelma ja toimeenpano, strategisen tutkimuksen teemapäätös) ja laaditaan tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa.
- Toimenpide 1.8 Hallituksen yhtenäisen viestinnän johtaminen viestintästrategiassa kuvattuna mukaisesti. Kiinnostava ja informatiivinen visuaalinen viestintä ja sen konseptointi, tuottaminen ja ohjeistus. Uudistetaan ja vakiinnutetaan viestintäkanavat nykyvaatimuksia vastaavaksi (mediapalvelu, some).
- Toimenpide 1.9 Tehostetaan valtioneuvostotasoisia lainsäädäntösuunnittelua ja vaikutetaan valmistelussa olevien lainsäädännön laatuun; koko hallituskauden lainsäädäntöohjelma ja lainsäädännön arviointineuvoston antamat lausunnot (20-30 kpl).
- Toimenpide 1.10 Laaditaan ratkaisuehdotus lainvalmistelua tukevaksi teknologiseksi ratkaisuksi (lainvalmistelijan työkalu).

Toimenpide 1.11 Laaditaan hallituksen vuosikertomus ja kehitetään kertomusta sisällöllisesti saatujen kehittämisehdotusten mukaisesti.

Tavoite 2. Valtioneuvoston ja hallituksen toimintakyky on turvattu covid-19-viruksen aiheuttamassa epidemiatilanteessa ja palautumisessa huomioidaan kriisistä opitut menettelyt.

Toimenpide 2.1 Turvataan hallituksen ja valtioneuvoston työskentely (työterveys, matkustaminen, tilat, turvallisuus, järjestelmät, kääntäminen, kuljetukset).

Toimenpide 2.2 Laaditaan arvio ja suunnitelma covid-19-epidemiatilanteesta palautumisesta ja mahdollisista kehittämiskohteista (tilojen käyttö, etättyö, työterveys, järjestelmät, matkustus).

Toimenpide 2.3 Tuetaan hallitusta covid-19 strategisessa viestinnässä, koordinoidaan valtakunnallista viestintää ja huolehditaan yhteiskunnan henkisen kriisinkestävyuden vahvistamisesta viestintäkampanjoin. Laaditaan hallitukselle säännöllisin välein arviointeja koronatoimien kokonaisvaikutuksista.

Toimenpide 2.4 Covid-19-viruksen aiheuttaman epidemiatilanteen vaatimien tietopohjaisten päätösten, kuten periaatepäätösten, valmistelu, ohjaus ja koordinaatio sekä tuki (mm. kansalaispulssi, tutkimuskatsaukset).

Toimenpide 2.5 Valtio-omisteisten yhtiöiden rahoitusaseman tehostettu seuranta ja toimenpiteet

3.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen

Tavoite 3. Suomen asemaa Euroopan Unionissa vahvistetaan ja etujamme edistetään.

Toimenpide 3.1 Suomen tavoitteita edistetään komission työohjelman pohjalta muodostuvien aloitteiden valmistelussa ja käsittelyssä.

Toimenpide 3.2 Vaikutetaan ennakkolisesti komission esityksiin hybridiuhasta ja kyberturvallisuudesta.

Toimenpide 3.3 Yhteensovitetaan Iso-Britannian ja EU:n uuden suhteen neuvotteluja ja sisältöä mahdollisen sopimuksen voimaansaattamis- ja täytäntöönpanotoimien osalta. Varaudutaan jatkoneuvotteluihin ja mahdolliseen sopimuksettomien tilan hallintaan.

Toimenpide 3.4 Johdetaan samoinajattelevien jäsenmaiden ryhmää sisämarkkina-, teollisuuspolitiikka- ja kilpailupolitiikkasektoreilla. Edistetään avointa taloutta ja kilpailukykyisiä sisämarkkinoita tukevia ratkaisuja.

Toimenpide 3.5 Vaikutetaan kokonaisvaltaisesti EU:n vihreän kasvun ohjelman toimeenpanoon.

Toimenpide 3.6 Vahvistetaan EU-oikeudellista tukea ja EU-valmistelukoulutusta valtioneuvoston toiminnassa.

Toimenpide 3.7 Vaikutetaan aktiivisesti EU:n tulevaisuuskonferenssissa.

Toimenpide 3.8 Turvataan intressit EU-elpymisvälineen jatkokäsittelyssä ja toimeenpanossa EU:ssa.

Toimenpide 3.9 Oikeusvaltioperiaatteen kokonaisvaltainen edistäminen EU:ssa

Toimenpide 3.10 Valtioneuvoston EU-poliittisen selonteon linjausten toimeenpano.

3.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Tavoite 4. Ennustettavalla, johdonmukaisella ja eteenpäin katsovalla vastuullisella omistajapolitiikalla huolehditaan valtion omistajaintressien toteutumisesta sekä tavoitellaan hyvää taloudellista ja yhteiskunnallista kokonaistulosta.

- Toimenpide 4.1 Jalkautetaan omistajapolitiittinen strategia yhtiöihin: omistajastrateginen työ yhtiöihteissä, aktiivinen dialogi yhtiöiden kanssa, huolitaan omistajan edustamisesta yhtiöiden hallituksissa, hallitusjäsenyyspalkkioiden arviointi, kvartaaliraportit neljännesvuosittain, yhtiöraportti talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle kahdesti vuodessa.
- Toimenpide 4.2 Omistajaohjauksessa otetaan oleellisin osin huomioon muiden hallinnonalojen ja -ministeriöiden politiikkatavoitteet ja käydään aktiivista dialogia tavoitteiden yhteensovittamiseksi.
- Toimenpide 4.3 Järjestetään hallitustyöskentelykoulutusta virkamiehille ja valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusjäsenille.
- Toimenpide 4.4 Suunnitellaan pitkäjänteisesti valtionomaisuuden käyttö ja osinkovirta valtion tuloarvion rahoittamiseksi, jonka osana laaditaan vuosittainen analyysi valtionyhtiöiden, erityistehtäväyhtiöiden ja liikelaitosten mahdollisuuksista vapauttaa pääomaa valtion budjettiin.

Tavoite 5. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä digitalisaation hyödyntämisessä, yritys vastuuasioissa ja siirtymisessä kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

- Toimenpide 5.1 Tehdään analyysi yhtiöiden vastuullisuudesta sekä arvio yritys vastuutavoitteiden kunnianhimosta ja olennaisuudesta.
- Toimenpide 5.2 Viestitään yhtiöille omistajapolitiittisen periaatepäätöksen tavoitteista aktiivisessa dialogissa yhtiöiden kanssa.

3.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Tavoite 6. Valtioneuvostossa on käytössä yhtenäiset työtä tukevat toimintatavat sekä jaettu tilannekuva kokonaisuuden johtamisen tueksi.

- Toimenpide 6.1 Luodaan ja ohjeistetaan valtioneuvoston yhteisiä toimintatapoja erityisesti tiedonhallinnassa (VAHVA), hankinnoissa, turvallisuudessa sekä hr-asioissa.
- Toimenpide 6.2 Tehdään valtioneuvoston toimitilojen monivuotinen tila- ja väistösuunnitelma, toteutetaan peruskorjaushankkeet (Merikasarmi, Smolna, Meritullinkatu 10) ja käynnistetään uudet peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeet (VN korttelihanke, Vierastalo).
- Toimenpide 6.3 Uusia työtapoja ja verkostoitumista tuetaan modernein työvälinein (mobiililaiteympäristön käytön laajennus, viestintäyhteistyö- ja videoneuvotteluratkaisut, Kampus työtilojen kehittäminen) valtioneuvostossa.
- Toimenpide 6.4 Vahvistetaan tiedolla johtamista yhtenäistämällä tiedon käyttötapoja ja avaamalla tietovarantoja turvallisesti valtioneuvoston käyttöön.
- Toimenpide 6.5 Edistetään valtioneuvoston sisäistä liikkuvuutta toteuttamalla ministeriöiden yhteinen kampanja henkilökierron ja muun liikkuvuuden lisäämiseksi. Vahvistetaan jatkuvaa oppimista ja työssäoppimista valtioneuvostossa.
- Toimenpide 6.6 Valtioneuvoston toiminta-arkkitehtuuriin ja sen tiedonhallintamalliin sisällytetään järjestelmien väliset rajapinnat, kehittämisen muutokset toimintaan ja tiedonhallintalain edellyttämät muutokset. Arvioidaan valtioneuvoston teknisen tietoturvallisuuden ja ICT-varautumisen nykytila ja tehdään uudistusehdotukset.

- Toimenpide 6.7 Otetaan käyttöön valtioneuvoston henkilöstölle yhteinen tulo-, muutos ja lähtöprosessi sekä kehitetään käyttövaltuushallintaa. Luodaan VN identiteetti pääsynhallinnan ratkaisuihin ja järjestelmiin.
- Toimenpide 6.8 Yhtenäistetään salassa pidettävän aineiston käsittelytavat ja siirtojärjestelmät valtioneuvostossa ja järjestetään tukea ja opastusta henkilöstölle salattuihin työvälineisiin.
- Toimenpide 6.9 Luodaan yhteisiä käytännön toimintatapoja saavutettavuuden huomioonottamiseksi valtioneuvoston digipalveluissa ja yhteisissä työvälineissä.

Tavoite 7. Sähköiset, kustannustehokkaat ja yhteiset palvelut mahdollistavat poikkihallinnollisen tuloksellisen toiminnan.

- Toimenpide 7.1 Luodaan valtioneuvoston yhtenäisen palvelusalkun konsepti ja otetaan valtioneuvoston palvelujen tilaus- ja hallintajärjestelmään (Virkkku) uusia palveluita.
- Toimenpide 7.2 Laaditaan valtioneuvoston yhteisten palveluiden pilvipalveluita koskeva linjaus. Linjauksen pohjalta pilvipalveluratkaisut huomioidaan eri järjestelmissä (mm. Kampus).
- Toimenpide 7.3 Vakiinnutetaan laajennettu tuki valtioneuvoston hankinnoille. Toteutetaan hankintapalveluiden väliarviointi. Valtioneuvoston kilpailutukset toteutetaan VNK:n hankintalinjauksen ja sitä täydentävän toteutussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.
- Toimenpide 7.4 Pilotoidaan laajennettua valtioneuvoston matkahallinnon tukea. Uuden matkatoimiston ja matkustusturvallisuuspalveluiden toimeenpano.
- Toimenpide 7.5 Varmistetaan valtioneuvoston ICT-palvelujen hyvä käytettävyys ja saatavuus palvelunhallintaa ja ICT-prosesseja kehittämällä. Otetaan käyttöön valtioneuvoston yhtenäiset sähköpostisoitteet (gov.fi, govsec.fi).
- Toimenpide 7.6 Käyttöön otetaan valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä (VAHVA) täysimääräisesti valtioneuvostossa (SM, UM) ja korvataan EU-asioiden ja -asiakirjojen valmistelijärjestelmä (EUTORI) ja Valtioneuvoston päätöksentekojärjestelmä (PTJ) uudella järjestelmällä.
- Toimenpide 7.7 Kehitetään ja hyödynnetään tekoälyä, robotiikkaa ja automatisointia käännös- ja kirjaamotoiminnassa sekä järjestelmäkehitystyössä (testausautomaatio). Lisätään laskujen käsittelyn automaatioastetta valtioneuvoston yhteisien hallinto ja palvelutehtävien osalta (Handi).
- Toimenpide 7.8 Monipuolistetaan ministeriöiden käytössä olevia kieli- ja käännösapuvälineitä Kampuksessa ja hankitaan ministeriöiden virkamiesten käyttöön yhteinen konekäännönpalvelu.
- Toimenpide 7.9 Ulkoasiainhallinnon palvelut uudistetaan valtioneuvostoympäristöön soveltuvaksi tietojärjestelmien, videoneuvottelulaitteiden sekä mobiililaitteiden osalta.
- Toimenpide 7.10 Järjestetään ministeriöiden paperiarkistot siirrettäväksi Kansallisarkistoon. Laaditaan ratkaisuehdotus UM:n arkiston järjestämisestä ja digitalisoinnista.

3.2. Valtioneuvoston kanslia -tason tavoitteet

Tavoite 8. Julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä koskevien menettelyjen yhtenäistäminen valtioneuvoston kansliassa.

- Toimenpide 8.1 Luodaan kuvaus ja ohje tietopyyntöjen menettelyn yhtenäistämiseksi kansliassa.

3.3. Valtioneuvoston kanslian työhyvinvoinnin tavoite

Tavoite 9. VNK:n yhteiset arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.

- Toimenpide 9.1 Vahvistetaan VNK:n yhteiset arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.
- Toimenpide 9.2 Järjestetään henkilöstötilaisuuksia kattavasti ja välitetään johdon päätöksistä tietoa (VNK Nyt).
- Toimenpide 9.3 Vakiinnutetaan valmentavan johtamisen toimintamalli.
- Toimenpide 9.4 Vahvistetaan yhteisöllistä työskentelyä.

4. Arvio tulostavoitteisiin kohdistuvista keskeisimmistä riskeistä

1. Hallituksella on käytössään tieto ja kootut resurssit yhteensovittua päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten. Valtioneuvoston viestintä on yhtenäistä ja kattavaa.

Riskin kuvaus Hallituksen työn tukemiseksi ei saada tuotettua, luotettavaa, laadukasta ja oikea-aikaista tietoa. Hallituksen työtä ja tietopohjaista päätöksentekoa ei pystytä tukemaan kokonaisvaltaisesti covid-19-epidemian aikana. Hallituksen merkittävässä päätöksentekovaiheissa sekä kriisijohtamisessa käyttämä tieto ja toimintamallit nojaavat tietoihin toisistaan irrallisista asioista ja prosesseista, joita ei onnistuta suhteuttamaan toisiinsa ja hallituksen päätavoitteisiin. Hallituksen viestintää yksittäisistä asioista ei onnistuta yhdistämään osaksi laajempaa hallituksen kehystystä. Viestinnän riskit ja virheen mahdollisuudet lisääntyvät viestinnän määrän kasvaessa ja viestintäympäristön monimutkaistuessa. Lainsäädäntösuunnittelu ja käytössä olevat työvälineet eivät tue riittävästi lainvalmistelun laadun kehittymistä ja yhteiskunnallisten uudistusten toteuttamista.

Riskin varautuminen Hallituksen strategisen tilanearvion ja covid-19-epidemian johtamisen edellyttämää tietotukea pyritään kokoamaan ja toteuttamaan kokonaisuutena. Näkökulmina ovat hallituksen tavoitteet ja toimenpiteet sekä niiden seuranta, toimintaympäristön muutoksen ennakointi ja vaikutusarviointit sekä covid-19:n osalta erityisesti toimenpiteiden taloudellisten, terveydellisten, sosiaalisten sekä oikeudellisten vaikutusten arviointi. Poliittikkajohdonmukaisuuden vahvistamisessa, hallitusohjelman toimeenpanon tilannekuvan ylläpitämisessä ja hallituksen linjausten valmistelun ja toimeenpanon koordinoimisessa hyödynnetään tehokkaasti yhteisiä valtioneuvoston yhteistyöelimiä. Lainsäädäntösuunnittelua tehdään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden lainvalmistelutyö on yhteensovittua. Lainsäädännön arviointineuvosto arvioi keskeisten hallituksen esitysten vaikutusarviointit ja niiden pohjalta kehitetään lainvalmistelua.

2. Valtioneuvoston ja hallituksen toimintakyky on turvattu koronavirus covid-19 aiheuttamassa epidemiatilanteessa ja palautumisessa huomioidaan kriisistä opitut menettelyt.

Riskin kuvaus Koronavirustauti (covid-19) on aiheuttanut maailmanlaajuisen terveydellisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen kriisin. Koronatartuntojen määrät voivat kasvaa siten, että vakavammat taudin muodot uhkaavat vaarantaa sairaanhoidon ja tehohoidon kantokyvyn maassa tai alueella. Toiseksi tartunnat voivat tietyllä alueella kasvaa räjähdysmäisesti siten, että kasvun pysäyttämiseksi ei ole muuta tehtävissä kuin rajoittaa henkilöiden liikkumista ja kohtaamista rajatulla alueella. Riskinä on, että hallitukselle ei saada riittävällä tasolla tuotettua ennakoivaa ja yhteensovittua päätöksenteon tueksi tarvittavaa tietoa.

Riskiin varautuminen Päätöksenteon tueksi tuotettavat valmisteluehdotukset ja tilannekuva ovat yhteensovitettua, kattavaa ja monipuolista. Valmistelussa kiinnitetään riittävän aikaisin huomiota siihen, että laadittu aineisto mahdollistaa konkreettisten toimenpiteiden esittämisen ja toteuttamisen oikea-aikaisesti.

3. Suomen asemaa Euroopan Unionissa vahvistetaan ja etujamme edistetään.

Riskin kuvaus EU:n yhtenäisyyden rakoilu heikentäisi unionin toimintakykyä ja mahdollisuuksia edistää yhteisiä ratkaisuja. Myös globaalit trendit voivat uhata EU-politiikan tehokkuutta, esimerkiksi kaupallisen protektionismin voimistuminen voisi heikentää EU:n kauppapolitiikan mahdollisuuksia ja siten suomalaisten yritysten ja Suomen talouden kehityksen edellytyksiä. Samalla kun tavoitellaan Euroopan resilienssin vahvistamista, on varottava protektionismin nousua tai sisämarkkinoilla toimivien jäsenvaltioiden yritysten tasavertaisten kilpailuolosuhteiden heikkenemistä. EU:n heikentyminen tarkoittaisi myös Suomen vaikutusmahdollisuuksien vähenemistä. Suomen kantojen kattavan ja oikea-aikaisen muodostamisen vaikeudet voivat heikentää etujemme edistämistä sekä ennakkovaikuttamisen onnistumista.

Riskiin varautuminen Vaikutetaan Suomen kannalta keskeisiin asioihin ja edistetään unionin yhtenäisyyttä vahvistavia ratkaisuja etenkin vahvistamalla koordinaatiota covid-19-pandemiaan, kyber- ja hybridiuhkiin varautumisessa. Huolehditaan kansallisesta yhteensovittamisjärjestelmän toimivuudesta ml. horisontaalisten asioiden ja vaikuttamistoimintojen seuranta valtioneuvostossa.

4. Ennustettavalla, johdonmukaisella ja eteenpäin katsovalla vastuullisella omistajapolitiikalla huolehditaan valtion omistajaintressien toteutumisesta sekä tavoitellaan hyvää taloudellista ja yhteiskunnallista kokonaistulosta.

Riskin kuvaus Suomen, Euroopan ja globaalien markkinoiden talouskasvun hiipuminen sekä akuutti koronakriisi lisää epävarmuutta valtion yhtiöomistuksien arvonkehitykseen. Huomattava energiasektorin painotus valtion yhtiöomistuksissa lisää toimialariskiä. Heikolla talouskehityksellä on suora yhteys valtio-omistuksen tuottoon ja sitä kautta julkiseen talouteen. Ennakoitua heikompi osingonjako ja tuloutus rajoittavat mahdollisuuksia toteuttaa hallitusohjelman toimenpiteitä ja saavuttaa sen tavoitteita. Epäonnistuminen yhtiöiden taloudellisen kehityksen ennakkoinnissa. Epäyhtenäiset omistamisen prosessit ja epäonnistuminen omistajapoliittisen periaatepäätöksen jalkauttamisessa.

Riskiin varautuminen Omistajastrategisessa työssä ja analyysitoiminnossa seurataan aktiivisesti yhtiöiden rahoitusasemaa ja ennakoidaan tuloskehitystä ja sen vaikutuksia valtion saamaan tuottoon. Panostetaan yhtenäisiin omistamisen prosesseihin ja varmistetaan omistajapoliittisen periaatepäätöksen jalkauttaminen. Hyvän hallintotavan mukaista toimintaa vahvistetaan koko valtioneuvoston tasolla ja kehitetään omistajaohjauksen käytäntöjä. Tuetaan omistajan keinoin yhtiöiden kykyä toimia tehokkaasti ja kehittyä myös hitaan talouskasvun ympäristössä ja koronapandemian tuomassa epävarmuudessa. Osallistutaan aktiivisesti hallitusten nimitysprosessiin.

5. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä digitalisaation hyödyntämisessä, yritysvastuuasioissa ja siirtymisessä kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

Riskin kuvaus Valtio-omisteisten yhtiöiden epäonnistuminen yritys vastuun integroinnissa liiketoimintaan ja johtamiseen. Maineriskit ja riskit omistaja-arvon laskuun liittyen. Voimakas energiasektorin paino lisää ilmastonmuutoksen torjuntaan ja sopeutumiseen liittyviä riskejä. Epäonnistuminen yritys vastuun integroimisessa omistamisen prosesseihin.

Riskiin varautuminen Yritysvastuuanalyysin integroiminen omistajastrategiseen työhön ja erityisesti dialogiin yhtiöiden kanssa. Yritysvastuunäkökulman huomioiminen hallitusvalinnoissa. Vahvistetaan yritys vastuusaamista. Edellytetään yhtiöiltä tavoitteita ja suunnitelmaa tavoitella hiilineutraalia liiketoimintaa ja edelläkävijyyttä digitalisatiossa.

6. Valtioneuvostossa on käytössä yhtenäiset työt tukevat toimintatavat sekä jaettu tilannekuva kokonaisuuden johtamisen tueksi.

Riskin kuvaus Tulostavoitteen toteutuminen edellyttää onnistumista poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja ministeriöiden sekä muiden osapuolien sitouttamisessa. Riskinä on myös se, että tehdyt ratkaisut, toimintamallikuvaukset ja ohjeet jäävät toteuttamatta käytännön toiminnassa.

Riskiin varautuminen Valtioneuvoston kanslian ohjauksessa tapahtuva toiminnan suunnittelu, yhteistyötapojen kehittäminen valtioneuvostossa ja yhteisten työkalujen käyttöönotto. Yhteisten ratkaisujen toimivuuden ja hyödyllisyyden varmistaminen koko valtioneuvoston tasolla ja yksittäisten ministeriöiden tasolla. Tehokas sisäinen viestintä ja ministeriöiden johdon sitouttaminen tavoitteen edistämiseen.

7. Sähköiset, kustannustehokkaat ja yhteiset palvelut mahdollistavat poikkihallinnollisen tuloksellisen toiminnan.

Riskin kuvaus Palvelun laatu on epäyhtenäistä ja käsittelyajat vaihtelevat. VN yhteiset palvelut eivät löydy ministeriökäyttäjille helposti ja annettu palaute ei kehitä toimintaa. Ministeriöiden ja VN yhteisissä palveluissa on päällekkäisyyttä eikä tehtäväkenttä ole selkeä. Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin palveluiden laadussa on haasteita ja niiden kustannustaso ei alene odotusten mukaisesti. Yhteisen palvelunhallintajärjestelmä Virkun osalta riskinä on riittävän tietoturva- ja tietosuojatason varmistaminen.

Riskiin varautuminen Palvelujen toimintamallit ja prosessit luodaan selkeiksi. Asiakas löytää palvelut ns. yhden luokun periaatteella. Palvelujen tilaaminen ja hallinta kootaan keskitettyyn palveluhallintajärjestelmään. Palveluiden kehittymistä ja niistä annettua palautetta seurataan säännöllisesti ja sen perusteella toimintamalleja kehitetään. Virkku-hankkeessa pilvipalvelujen osalta toteutetaan ulkoinen riskiarviointi, jonka pohjalta valmistellaan tarvittavat riskienhallintotoimet.

8. Julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä koskevien menettelyjen yhtenäistäminen valtioneuvoston kansliassa.

Riskin kuvaus Epäyhtenäisyys tietopyyntöjen sisällöissä ja menettelyissä hämääryttää eri yksiköiden vastuita ja samoista tietopyynnöistä ei tuoteta yhtenäisiä vastauksia. Riskinä on eriarvoisuus tietosisältöjen suhteen kysyjien näkökulmasta ja vastausten hidastuminen, kun prosessi ja vastuut eivät ole selkeitä. Riskiä on myös osaamisessa ja laadussa.

Riskiin varautuminen Tarkistetaan valtioneuvoston kanslian ohjeet tietopyyntöjä koskeviin menettelyihin. Parannetaan tiedonvaihtoa toimintayksiköiden välillä. Koulutetaan ja viestitään henkilöstölle yhteisistä menettelyistä julkisuuslakia koskevista tietopyynnöissä.

9. VNK:n yhteiset arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.

Riskin kuvaus Osastojen ja yksiköiden esimiehet eivät johda ja mahdollista henkilöstön osallistumista koko työyhteisön kehittämishankkeen tuloksena syntyneiden yhteisten toimintaperiaatteiden käytäntöön vientiä. Henkilöstö ei innostu uusista toimintatavoista.

Riskiin varautuminen Seurataan johtoryhmässä ja esimiesfoorumeilla tilannetta aktiivisesti. Vahvistetaan osallistumisen merkityksen ymmärrystä.

5. Seuranta

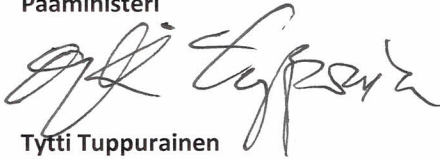
Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi toteutetaan valtioneuvoston kanslian toiminnan ja resurssisuunnittelun vuosikellon mukaisesti. Tulossuunnitelman toteutumista käsitellään johtoryhmässä. Valtioneuvoston kanslia raportoi suunnitelman toteutumisesta tilinpäätöksessä sekä hallituksen vuosikertomuksessa.

6. Allekirjoitukset

Helsingissä 7.12.2020

Sanna Marin
Pääministeri

Tytti Tuppurainen
Eurooppa- ja omistajaohjausministeri

Timo Lankinen
Alivaltiosihteeri

Liite 1. Valtioneuvoston kanslian toiminnan tunnusluvut ja suoritteet

Taulukko 1. Valtioneuvoston kanslian menot momenttien kululajeittain ja keskeiset henkilöstötunnuksluvut

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Budj./Arvio 2020	Budj./Arvio 2021
VNK:n menot momenttien kululajeittain (1 000 €)	207 209	249 778	926 086	576 317
Kulutusmenot 01-29 (toimintamenot, VNTEAS, saamelaisten TSK, Terveet tilat 2028)	169 392	213 003	183 371	183 362
Siirtomenot 30-69 (puoluetuki, hybridCoE, IGEP-palkinto)	30 405	31 075	37 015	37 255
Sijoitusmenot 70-89 (osakehankinnat)	7 412	5 700	705 700	355 700
Valtioneuvoston kanslian henkilötyövuodet (htv)	577	658	606	610
Valtioneuvoston kanslian henkilömäärä (lkm), josta	615	686	606	620
- määräaikaiset (%-osuus)	24,4	32,4	19,0	20
- miesten/naisten osuus (%-osuus)	38,7/61,3	40,7/59,3	42,2/57,8	42,2/57,8
- keski-ikä	47,4	46,5	46,4	46,4

Taulukko 2. Valtioneuvoston kanslian toimintamenojen 23.01.01 menojen kohdentuminen (%)

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
ICT-menot	33	30	32	29
Vuokramenot	29	26	23	27
Henkilöstömenot	20	27	25	23
Muut toimitila- ja turvallisuusmenot	10	10	13	14
Muut tukipalvelut	6	6	6	6
Johtaminen ja politiikkavalmistelu	2	1	1	1
Yhteensä	100	100	100	100

Hallitusohjelman toimeenpano

Taulukko 3. Hallituksen ja valtioneuvoston kokousten lukumäärät

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Yleisistunnot, lkm	55	56	95	50-70
Tasavallan presidentin esittelyt, lkm	25	28	32	20-40
Hallituksen neuvottelut ja iltakoulu, lkm	17	12	45-55	30-60
Valtiosihteerikokoukset, lkm	-	2	45	20
Kansliapäällikkökokoukset, lkm	21	23	22	22
Covic-19 -koordinaatioryhmän kokoukset, lkm	-	-	50	35
Covid-19 -operaatiokeskuksen kokoukset, lkm	-	-	101	

Taulukko 4. Ministerivaliokuntien kokousten lukumäärät

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
EU-ministerivaliokunnan kokoukset, lkm	30	29	alle 34	
Raha-asiainvaliokunnan istunto, lkm	51	46	54	
Talouspoliittinen ministerivaliokunta, lkm	18	16	32	

Taulukko 5. Valtioneuvoston viestinnän suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Tiedotteet, kpl	1 220	1 255	2 000	
Tiedotustilaisuudet ja ovensuuhaastattelut, kpl	70	107	200	
valtioneuvosto.fi, käynnit	1 501 519	2 400 000	~2 500 000	
vnk.fi, käynnit	489 827	510 000	~500 000	

Taulukko 6. Päätöksenteon tietopohjan ja toimeenpanon suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
VNK:ssa valmistellut säädökset (HE, VNA, TPA), lkm	-	3	21	4
Lainsäädännön arviointineuvoston lausunnot, lkm	24	5	10	20 - 30
VN TEAS hankkeet, käynnistyneet, lkm	65	69	62	60
VN TEAS julkaisut, lkm	79	75	65	60
Policy brief –artikkelit, lkm	34	27	30	25
COVID 19 tutkimuskatsaukset, lkm	-	-	8	9
Kansalaispulssi -kyselykierros (COVID 19), lkm	-	-	14	16
Kestävän kehityksen sitoumukset, lkm	602	795	>300	400
Kestävän kehityksen green dealit, lkm	14	33	n. 20	125

Suomen EU-politiikan johtaminen

Taulukko 7. EU-asioiden suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
EU-ohjeet: Coreper ja ministerineuvostot, lkm		507	n. 840	
Valiokuntakuulemiset EU-asiat, lkm		17	53	
U-kirjelmät, E-kirjeet sekä jatkokirjeet, lkm		24	22	
Eurooppa-neuvoston ja ministerineuvostojen kokoukset, lkm		84	143	

Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Taulukko 8. Valtion omistajapolitiikan suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Pörssiomistusten tuotto-%	9,3	25,3	10*	
Valtion suorassa omistuksessa olevien pörssi-yhtiöiden tuotto-%	21,8	29,5	14,6*	
Valtion osinko- ja myyntitulot, milj. euroa	2 448	1 515	1000	2 417
VNK:n omistajaohjauksen yhtiöt (sis. Vaken omistamat yhtiöt), kpl	29	30	29	29
Hallitusvalinnat (naiset/miehet), %	43 / 57	43 / 57	46 / 54	47 / 53
Yritysvastuuanalyysit / digistrategia (kpl / %-osuus)	100 / N/A	100 / N/A	100 / N/A	100 / 100

* Q1-Q3/2020

Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Taulukko 9. Valtioneuvoston toimitilojen suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Kokonaisneliöt m2	125 763	118 500	119 001	108 281
Toimistotilat m2	87 292	81 873	78 798	75 908
Edustustilat m2	10 227	7 996	7 996	7 996
Tilatehokkuus	20,4	18,3	17,7	17,1
Toimipisteiden lukumäärä	49	39	37	38

Taulukko 10. Valtioneuvoston intranetin (Kampus) kävijämäärät

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
VN-intranet (Kampus), käynnit (12/v.)	96 860	237 888	300 000	350 000
VN-intranet (Kampus), käyttäjä (12/v.)	511	5 000	5 200	5 500

Taulukko 11. Sähköisen palvelunhallintajärjestelmän (Virku) suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Virku valmistuneet palvelupyynnöt, kpl	2 700	17 500	26 000	kasvaa
Virku-asiakastyytyväisyys: palvelun käytön vaivattomuus (1-5)	4,6	4,8	4,8	>4,5

Taulukko 12. Päätelaite- ja käyttäjätukipalveluiden suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Työasemat, lkm	7 212	7 294	7 591	~7 600
Puhelin- ja dataliittymät, lkm	7 578	8 457	8 221	~8 200

Taulukko 13. Turvallisuuspalveluiden suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Turvallisuuspoikkeamat, lkm	-	120	130	130
Tietoturvallisuuspoikkeamat, lkm	-	17	705	700
Henkilöturvallisuus selvitykset, lkm	-	2 019	3 100	3 100

Taulukko 14. Käännöspalveluiden suoritteet

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021
Säädöskääntäminen, sivut	58 348	18 405	38 400	47 400
• Ruotsin säädöskäännökset, sivut	56 027	16 152	36 000	45 000
• Englannin säädöskäännökset, sivut	2 321	2 253	2 400	2 400
Ajankohtaisviestintä, sivut	13 428	14 225	17 300	16 200
• Ruotsin ajankohtaisviestintä, sivut	8 530	8 702	11 600	10 500
• Englannin ajankohtaisviestintä, sivut	4 898	5 523	5 700	5 700
Muut käännökset, sivut	39 526	44 914	40 400	38 800
• Ruotsin muut käännökset, sivut	22 051	19 966	24 300	22 000
• Englannin muut käännökset, sivut	10 603	16 295	9 100	10 000
• Venäjän käännökset, sivut	1 037	850	1 000	800
• Muiden kielten käännökset, sivut	5 835	7 803	6 000	6 000
Käännökset yhteensä, sivut	112 879	77 544	100 000	102 400